

Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA SOSNOWCA DLA OBSZARU "BÓR - WSCHÓD" I REJONU
ULICY GRENADIERÓW - ETAP I, ZATWIERDZONEGO UCHWAŁĄ
NR 820/LIX/2018 RADY MIEJSKIEJ W SOSNOWCU Z DNIA 22 LUTEGO
2018 R. WRAZ ZE ZMIANAMI, DLA OBSZARU WYZNACZONEGO
NA ZAŁĄCZNIKU GRAFICZNYM**

Zlecniodawca: Urząd Miejski w Sosnowcu
Aleja Zwycięstwa 20
41-200 Sosnowiec

Autor: Tomasz Miłowski

Data wykonania: 22 września 2026 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	6
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	10
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE.....	10
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	10
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE.....	10
2.4 WODY PODZIEMNE	11
2.5 KLIMAT	12
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	12
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	12
2.6.2 GLEBY	13
2.7 ZASOBY NATURALNE.....	14
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA	14
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	
R. I KORYTARZE EKOLOGICZNE.....	14
2.10 KRAJOBRAZ	15
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	15
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU.....	16
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004	
R. O OCHRONIE PRZYRODY	16
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	17
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	17
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	17
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	17
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	18
5.5.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	18
5.5.2 WPŁYW NA GLEBY.....	18

5.6 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE.....	18
5.7 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ.....	18
5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECIA 2004	
R. I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE	19
5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ	20
5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	20
5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	20
5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	20
5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	21
5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	22
5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI	22
5.11.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE	23
5.11.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	23
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	23
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	23
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	23
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	24
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	24
11. LITERATURA	31
12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....	32

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie geograficzne analizowanego terenu

Oświadczanie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2026 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

 Geologic
Tomasz Miłowski
44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78
tel. 502 773 557 e-mail: geologic1@wp.pl
NIP 622-283-41-91, REGON 241759860
Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Sosnowiec położonego w części południowo-wschodniej, w obrębie dawnej kopalni piasku Maczki-Bór i obecnie rozwijającej się strefy przemysłowej.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Sosnowiec oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia

- istniejący stan środowiska,

- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Sosnowca powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2016 r. przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016 r., poz. 4619);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca, przyjęte Uchwałą Nr 369/XXXI/2016 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 19 maja 2016 r., wraz ze zmianą przyjętą Uchwałą Nr 855/LXII/2018 z dnia 26 kwietnia 2018 r. oraz Uchwałą Nr 923/LVI/2022 z dnia 31 marca 2022 r.;
- Plan Ogólny miasta Sosnowiec przyjęty Uchwałą Nr 481/XXXI/2026 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 27 sierpnia 2026 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru "Bór - Wschód" i rejonu ulicy Grenadierów - Etap I, zatwierdzony Uchwałą nr 820/LIX/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 22 lutego 2018 r. wraz ze zmianą zatwierdzoną uchwałą nr 815/XLIX/2021 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 28 października 2021 r. oraz Uchwałą nr 1326/LXXXIV/2023 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru „Bór – Wschód” i rejonu ulicy Grenadierów – Etap I;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca, Ekoid, Katowice, 2013 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca, Pracownia Analiz Środowiskowych, Przestrzeń 2K Sp. z o.o., czerwiec 2025 r.

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą we wrześniu 2026 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Sosnowiec powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca przystąpiono na podstawie Uchwały Nr 442/XXVIII/2026 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 28 maja 2026 r. inicjującej przystąpienie do sporządzania zmiany planu. W/w uchwała obejmuje teren na którym planowana jest inwestycja związana z lokalizacją zakładu stwarzającego ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i dla potrzeb lokalizacji takiego zakładu ustalono strefę jego lokalizacji, która obejmuje również strefę

oddziaływania. Zapisy i ustalenia przyjęte w zmianie planu miejscowego nie naruszają ustaleń obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca. Wyznaczone w studium kierunki rozwoju dotyczą lokalizacji terenów produkcyjnych. Również w planie ogólnym miasta Sosnowiec wskazano tu strefę gospodarczą SP. W obowiązującym na tym terenie mpzp z 2018 r. wskazano przeznaczenia terenu P, U, które umożliwiają realizację funkcji produkcyjnej i usługowej. Zachodnia część terenu jest już zainwestowana, powstały tu dwie hale Panattoni.

W części tekstowej Uchwały Nr 1820/LIX/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru „Bór Wschód” i rejonu ul. Grenadierów – etap I wprowadzono następujące zmiany:

- 1) w par. 5 ust. 3 pkt. 1 dodaje się literę g w brzmieniu: „strefa lokalizacji zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej”;
- 2) w par. 7 ust. 3 dodaje się pkt. 3 w brzmieniu: „lokalizację zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w wyznaczonej strefie lokalizacji zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w ramach której ustala się zasięg strefy oddziaływania zakładu.”;

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego związane jest z potrzebami inwestorów, którzy poszukują terenów pod lokalizację zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Analizowany teren dobrze nadaje się do tego typu lokalizacji, gdyż od wielu lat jest już znacznie przekształcony, a w pobliżu nie występuje zabudowa mieszkaniowa. Brak jest tu również jakichkolwiek uwarunkowań środowiska, które byłyby przeciwskazaniem dla takiej lokalizacji.

Projekt planu utrzymuje niemal na całości terenu przeznaczenia P, U - tereny obiektów budowlanych produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej oraz P-U – teren produkcji i usług. Jedynie na niewielkim fragmencie w części południowo-wschodniej wskazano tereny ZS. Projekt planu umożliwi realizację zabudowy usług oraz zabudowę produkcyjną. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 poz. 2404) w ramach terenów usług dopuszcza się pełen wachlarz różnego typu usług, w tym usługi handlu wielkopowierzchniowego, natomiast w obrębie terenów produkcji dopuszcza się tereny produkcji przemysłowej, tereny produkcji energii oraz tereny składów i magazynów.

W związku z ustaleniami planu, charakterem terenów, które mają być poddane urbanizacji (brak cennych siedlisk przyrodniczych) nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na przyrodę. Natomiast z uwagi na możliwość powstania tu terenów produkcyjnych, składów i magazynów czy usług handlu wielkopowierzchniowego przewiduje się możliwość wystąpienia oddziaływań różnego typu, w tym o charakterze znaczącym. Dopuszczono również możliwość lokalizacji zakładów stwarzających ryzyko

wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Na analizowanych terenach umożliwiono powstanie rozmaitych funkcji w ramach terenów P,U i P-U, co wpłynie na powstanie ewentualnych nowych oddziaływań, ale istotne jest, że są to tereny oddalone od zabudowy mieszkaniowej (najbliższa tego typu zabudowa znajduje się w odległości ok. 100 m na południowy zachód od zachodniego krańca terenu i ok. 700 m od części wschodniej). Wszelkie działania mogą prowadzić do powstania znaczących oddziaływań różnorakiego typu, na dzień dzisiejszy jednak trudno je przewidzieć, nie znając jakichkolwiek technologii, ani rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływania. Nie mniej powstanie różnego typu obiektów np. z zakresu produkcji będzie wymagało przeprowadzenia szczegółowych procedur na dalszych etapach postępowania oraz uzyskania szeregu pozwoleń.

Projekt planu nie przewiduje realizacji dróg o wysokich klasach, które mogłyby wpływać na zanieczyszczenie powietrza. Natomiast ze względu na powstanie nowych terenów usługowych lub produkcyjnych wzrośnie też ruch pojazdów, a co za tym idzie i zanieczyszczeń, a także generowanego przez nie hałasu, w pobliżu jednak znajduje się już bardzo ruchliwa droga ekspresowa S1 oraz cały duży park logistyczny „Panattoni Park Sosnowiec”. Należy podkreślić, że bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywać będzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek ograniczenia ewentualnych negatywnych oddziaływań. Dokładny wpływ przedsięwzięć na środowisko winien zostać zbadany i opisany na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w karcie informacyjnej przedsięwzięcia lub dalej w raporcie oddziaływania na środowisko, o ile będzie wymagany. W razie wykazania przekroczeń wymagane będzie wprowadzenie działań minimalizujących i zapobiegawczych. Należy mieć również świadomość, że ewentualne negatywne oddziaływania mogą wystąpić w sytuacji awarii lub wadliwego użytkowania poszczególnych instalacji, a takich sytuacji nigdy nie można wykluczyć.

9

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Opracowanie obejmuje fragment miasta Sosnowiec położony w jego części południowo-wschodniej. Powierzchnia obszaru objętego mpzp wynosi ok. 58,34 ha. Pierwotnie do końca lat 90 XX w. znajdowała się tu rozległa kopalnia piasku „Maczki-Bór”. Powierzchnia kopalni była i jest sukcesywnie rekultywowana, a od strony zachodniej na powierzchniach już zrehabilitowanych powstały rozległe hale magazynowe i produkcyjne. Część centralna i wschodnia analizowanego terenu jest jak do tej pory niezabudowana. Od wschodu granica terenu jednocześnie stanowi granicę z miastem Jaworzno.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego¹ analizowany obszar położony jest w całości w prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), w obrębie makroregionu Wyżyna Śląska (341.1), mezoregionu Wyżyna Katowicka (341.13).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

W podłożu analizowanego obszaru występują karbońskie osady detrytyczne z pokładami węgla kamiennego.² Reprezentowane są one przez warstwy malinowickie, sarnowskie, florowskie i grodzieckie (karbon górny, namur) oraz warstwy rudzkie i siodłowe (górnos Śląska seria piaskowcowa, karbon górny, namur) oraz dominujące warstwy załęskie należące do serii mułowcowej (karbon górny, westfal) w skład których wchodzi iłowce, mułowce, piaskowce oraz węgiel kamienny. Na osadach karbońskich niezgodnie zalegają mady, mułki, piaski i żwiry Interglacjału Emskiego oraz Interglacjału Mazowieckiego (plejstocen). W oparciu o Szczegółową Mapę Geologiczną Polski³ stwierdzono, że na analizowanym obszarze pierwotnie występowały plejstoceny i holoceny iły, mułki, piaski i żwiry rzeczne oraz plejstoceny piaski i żwiry wodnolodowcowe zdeponowane podczas Zlodowacenia Środkowopolskiego, a także piaski eoliczne, które tworzą izolowane pokrywy. Plejstoceny piaski i żwiry wodnolodowcowe w dolinie Białej Przemszy osiągały miąższość do 50 – 60 m. Obecnie powierzchniowa budowa geologiczna terenu jest w sposób znaczący zmieniona na skutek eksploatacji w kopalni piasku „Maczki Bór” oraz prowadzonej na dużej powierzchni rekultywacji. Obecnie na zdecydowanej większości terenu podłoże stanowią słabonośne grunty złożone głównie z odpadów pogórnich wykorzystanych do prowadzenia rekultywacji.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody powierzchniowe płynące

Na analizowanym terenie nie występują jakiegokolwiek cieki, nawet w postaci niewielkich rowów czy kanałów, brak tu również jakiegokolwiek zbiorników wód powierzchniowych.

¹ Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2001 r.;

² Kaziuk H., Lewandowski J., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Kraków, WG, W-wa, 1980;

³ Biernat S. Kryszowska M., Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Katowice, PIG, W-wa 1956;

Zagrożenie powodziowe

Na analizowanym terenie nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, ani jakiegokolwiek inne tereny na których możliwe byłoby dojście do podtopień.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na analizowanym terenie nie występują ujęcia wód powierzchniowych, ani ich strefy ochronne.

Jednolite części wód powierzchniowych

Na analizowanym terenie nie występują ciekі, które zostały wydzielone jako jednolite części wód powierzchniowych. Całość terenu znajduje się w zlewni JCWP nr PLRW 20000321289 Biała Przemsza od Dębiesznic do ujścia.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski w skali 1:200000 ark. Gliwice⁴ analizowany obszar wchodzi w skład Górnośląskiego Regionu Hydrogeologicznego XVI, Podregion Katowicki XVI2, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach karbonu górnego i czwartorzędu.

Użytkowe poziomy wodonośne

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Sosnowiec⁵ w profilu hydrogeologicznym na analizowanym terenie brak jest użytkowego poziomu wodonośnego, co związane jest z przeprowadzoną tu w przeszłości eksploatacją piasku i węgla kamiennego w głębokich wyrobiskach.

Główne zbiorniki wód podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej w podłożu analizowanego terenu nie wydzielono Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Jednolite części wód podziemnych

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych analizowany teren znajduje się w obrębie JCWPd nr PLGW2000130.

Ujęcia wód podziemnych

Na analizowanym terenie nie znajdują się ujęcia wód powierzchniowych lub podziemnych ani ich strefy ochronne.

⁴ Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

⁵ Gajowiec B., Siemiński A., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Katowice, PIIG, Warszawa 1997 r.;

2.5 KLIMAT

Sosnowiec zaliczany jest do dzielnicy XV częstochowsko-kieleckiej, którą cechuje klimat przejściowy między kontynentalnym, a oceanicznym (Gumiński, 1948). Na terenie miasta krzyżują się wpływy przemieszczających się mas powietrza polarnego, arktycznego i zwrotnikowego. Istotnym czynnikiem wpływającym na tutejszy klimat są kierunki napływających mas powietrznych – zachodni i północno zachodni, przy czym wiatry zachodnie napływają łącznie w ciągu ok. 160 dni w roku. Średnia roczna temperatura wynosi w Sosnowcu 8,6 °C, średnie roczne opady szacuje się na około 676 mm (<http://pl.climate-data.org/location/1796/>). Najbardziej deszczowym miesiącem jest lipiec, średnie miesięczne opady wynoszą 94 mm. Najniższe średnie opady miesięczne odnotowywane są w miesiącach zimowych (styczeń, luty, marzec) i wynoszą około 40 mm (z wartością minimalną w lutym wynoszącą 31 mm). Średnia roczna liczba dni z opadem atmosferycznym 0,1 mm wynosi między 170, a 180 dni. Maksymalną dobową sumę opadów atmosferycznych odnotowano w 1972 r., wartość ta wyniosła 80 mm, a najniższą dobową sumę opadów odnotowano w 1993 r., wyniosła poniżej 20 mm. Najcieplejszym miesiącem w roku jest lipiec, średnia temperatura wynosi wówczas 18.8 °C, natomiast najchłodniejszym miesiącem styczeń, ze średnią temperaturą -3,5 °C.⁶

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Ukształtowanie terenu

Analizowany teren położony jest w obrębie dawnej kopalni piasku CTL Maczki-Bór S.A. i obszarów bezpośrednio związanych z kopalnią, poddanych rekultywacji. Niemal cały obszar został przekształcony w wyniku działalności człowieka, stąd wyraźnie widoczne są tutaj antropogeniczne zmiany ukształtowania terenu. W części zachodniej na terenie już zrehabilitowanym znajdują się obiekty Panattoni Park Europe, rzędne wynoszą tu ok. 252 – 256 m n.p.m. W części wschodniej, w miejscu gdzie trwa rekultywacja rzędne wynoszą obecnie ok. 240 m n.p.m. W części południowo-zachodniej, w obrębie obniżenia dawnego wyrobiska piasku rzędne wynoszą ok. 244 m n.p.m. W części południowej i wschodniej w ramach prowadzonej rekultywacji stopniowo odtwarza się powierzchnię do rzędnej otoczenia.

⁶ Opracowanie Ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca, Ekoid, Katowice, 2013 r.;

Rysunek 2 Ukształtowanie analizowanie terenu na podstawie Numerycznego Model Terenu

Zagrożenie osuwiskowe

Na podstawie analizy danych kartograficznych, wizji terenowej i danych Systemu Ochrony Przeciwosuwiskowej (PIG, SOPO) oraz informacji zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowiec na analizowanych terenach nie stwierdza się występowania terenów osuwisk i zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Nie mniej ze względu na prowadzone prace rekultywacyjne w podłożu na analizowanym terenie występują miększe pokłady różnego typu materiałów antropogenicznych, głównie odpadów pogórnich. To zjawisko będzie musiało zostać uwzględnione przy projektowaniu inwestycji na tych terenach.

2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Cały analizowany teren został już mocno przekształcony, a występujące tu gleby mają charakter antropogeniczny. Pierwotna pokrywa glebowa tych terenów została przekształcona mechanicznie na skutek eksploatacji piasków oraz zabudowy pozostałych terenów. Według mapy ewidencyjnej miasta Sosnowiec na analizowanym terenie wydzielono tylko niewielkie fragmenty pastwisk klasy PsVI, ale ze względu na fakt, że teren ten w całości był mocno odkształcony nie są one użytkowane rolniczo. Również użytkowanie terenu, które zostało wskazane na mapie ewidencyjnej w sposób znaczny odbiega od rzeczywistego wykorzystania. Wskazane zostały tu tereny różne Tr oraz użytki kopalne K, przy czym eksploatacja nie jest tu już prowadzona. W zachodniej części terenu gdzie znajdują się hale wskazano zgodnie ze stanem faktycznym tereny Ba – przemysłowe.

2.7 ZASOBY NATURALNE

W głębokim podłożu analizowanego terenu zostały udokumentowane karbońskie pokłady węgla kamiennego złoża „Niwka-Modrzejów” (ID Midas 366) oraz „Kazimierz-Juliusz” (ID Midas 367), zaś w utworach czwartorzędowych złoża piasków podsadzkowych „Bór Zachód (ID Midas 233). Zasoby złóż węgla kamiennego zostały udokumentowane na niemal całym obszarze Sosnowca na głębokości od kilkudziesięciu do ok. 1000 m, w obrębie karbonu produktywnego, w wydzielonych ogniwach litostratygraficznych - serii paralicznej (warstwy: sarnowskie, florowskie, grodzieckie), górnośląskiej serii piaskowcowej (warstwy: siodłowe, rudzkie) oraz serii mułowcowej (warstwy orzeskie). Eksploatacja złóż węgla kamiennego, obejmujących granice m. Sosnowiec, została po okresie transformacji ustrojowej zaniechana, a istniejące tu obszary i tereny górnicze zostały zniesione, również i na terenie objętym opracowaniem obszary i tereny górnicze już zostały zniesione. Złoże piasków zostało już niemal w całości wyeksploatowane i od początku lat 90 XX w. postępuje proces jego stopniowej rekultywacji polegający na zapewnianiu wyrobiska skałą płonną i innymi materiałami.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Cały analizowany teren znajduje się w obrębie dawnego wyrobiska po kopalni piasku podsadzkowego „Maczki-Bór” oraz terenów, na które kopalnia bardzo silnie wpływała i była z nimi powiązana (np. tereny kolejowe). W części zachodniej analizowanego obszaru rekultywacja została już przeprowadzona i obecnie znajdują się tu dwie hale Panattoni Park Europe. W części wschodniej rekultywacja odpadami pogórnictwa trwa i teren ten pozbawiony jest szaty roślinnej. W części południowej rekultywacja została już przeprowadzona, a roślinność ma charakter rzadkich powierzchni trawiastych oraz gatunków ruderalnych. W części południowo-zachodniej rekultywacja nie była jeszcze przeprowadzona, roślinność często tu nie występuje lub też składa się z rzadka rosnących gatunków ruderalnych i traw.

Całość terenu ma charakter przemysłowy, z rzadką roślinnością ruderalną, a w wielu miejscach całkowicie pozbawiony jest szaty roślinnej. Brak jest tu szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych, czy też stanowisk gatunków chronionych.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Formy ochrony przyrody

Na analizowanym terenie nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13). Teren ten również nie był proponowany do objęcia ochroną, gdyż brak jest tu szczególnych wartości przyrodniczych, jest on całkowicie przekształcony i posiada charakter przemysłowy.

Korytarze ekologiczne

Analizowane tereny znajdują się poza wyznaczonymi korytarzami ekologicznymi dla ssaków drapieżnych i kopytnych, a także dla ptaków. W opracowaniu studialnym dotyczącym korytarzy ekologicznych w województwie śląskim⁷ nie wskazywano na analizowanym terenie występowania korytarzy ekologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych, dla ptaków, jedynie koryto Białej Przemszy i jej najbliższe otoczenie wskazano jako korytarz spójności. Granica tego korytarza spójności obejmuje południową część obszaru objętego mpzp. Nie wyznaczono na analizowanym terenie także korytarzy ekologicznych w opracowaniach dotyczących całego kraju.⁸ Duża część terenu dawnej odkrywki pozostaje wolna od zabudowy i zwierzęta mają tu obecnie możliwość przemieszczania się, jednak będzie ona ograniczona ze względu na zabudowę, która znajduje się na północ i zachód od analizowanego terenu. Stopniowo, wraz z postępem rekultywacji i zabudową poszczególnych terenów dawnej odkrywki możliwość migracji na tym terenie będzie się stopniowo ograniczała. Zwierzęta mają obecnie możliwość przemieszczania się doliną Białej Przemszy, ta jednak napotyka na spore ograniczenia związane z zabudową już na terenie miasta Sosnowca, po zachodniej stronie Wschodniej Obwodnicy GOP.

2.10 KRAJOBRAZ

Obecnie na terenie objętym planem dominuje krajobraz obszarów przekształconych w wyniku działalności górniczej. Odkrywkowa eksploatacja piasków przyczyniła się w znacznym stopniu do nieodwracalnych przekształceń powierzchni terenu i krajobrazu. Od końca lat 90 XX w. trwa proces rekultywacji dawnej odkrywki, głównie poprzez zasypywanie skałą płonną. Krajobraz ulega tu ciągłym zmianom, ze względu na prowadzone prace rekultywacyjne. W zachodniej części terenu oraz na zachód i północ od niego dominuje krajobraz przemysłowy rozległych terenów hal i magazynów. Ciągłe rozwija się tu zabudowa produkcyjna i logistyczna związana z pobliskim węzłem drogowym, sukcesywnie powstają tu nowe obiekty tego typu. Obecnie powierzchnia całego tego kompleksu wynosi ok. 200 ha. W związku z trwającym dynamicznym procesem rekultywacji i zabudowy dawnych terenów kopalni piasku trudno jest o jednoznaczny opis krajobrazu terenu oraz jego otoczenia. W części wschodniej obszaru oraz na północ, wschód i południe od niego dominuje krajobraz terenów poprzemysłowych, silnie przekształcony.

Na mocy Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego nr VII/16/16/2025 z 23 czerwca 2025 r. został przyjęty Audyt krajobrazu województwa śląskiego, jednak na analizowanym terenie, ani w jego pobliżu nie wskazano krajobrazów priorytetowych.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie nie występują jakiegokolwiek zabytki, stanowiska archeologiczne, ani dobra kultury współczesnej.

⁷ Parusel i in., 2007 r. Korytarze ekologiczne Województwa Śląskiego;

⁸ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2018 r. ze zmianami z lat 2021 i 2023, wskazano tu przeznaczenia P, U - tereny obiektów budowlanych produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej oraz P-U – teren produkcji i usług. Wszystkie te tereny mogłyby więc ulec zabudowie i przekształceniom o charakterze produkcyjnym i usługowym, choć nie zawsze zgodnie z potrzebami działających tu inwestorów, wynikającymi z procesów technologicznych, czy też obecnie obowiązujących przepisów. Podobne zmiany zaszły już w zachodniej części obszaru oraz na zachód i północ od tego obszaru w obrębie Parku Panattoni.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym obszarze nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska związanych z formami ochrony przyrody, gdyż takowe tu nie występują. Z problemów ochrony środowiska można jednak niewątpliwie wymienić trwającą od lat eksploatację piasków podszkorych na tym terenie, która doprowadziła do powstania rozległego wyrobiska i które obecnie na części terenu podlega rekultywacji. Rekultywacja zwykle polega na lokowaniu w wyrobisku odpadów z wydobycia węgla kamiennego. Ewentualna zabudowa na tych terenach będzie musiała wiązać się z przeprowadzeniem szczegółowych badań podłoża w celu przeanalizowania składu zalegających tu odpadów i nośności gruntów. Problemem środowiska na analizowanym terenie jest również bardzo niska jakość szaty roślinnej (głównie zbiorowiska ruderalne, często również miejsca całkowicie pozbawione roślinności). Od wielu lat całość terenu po dawnej kopalni piasku ulega znacznym przekształceniom, co związane jest z bliskością ważnego węzła drogowego i korzystną lokalizacją tych terenów.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych poprzez ich likwidację, gdyż na terenach wskazanych do urbanizacji nie występują jakiegokolwiek cieki i zbiorniki wód. Natomiast niewątpliwe powstanie nowej zabudowy produkcyjnej lub usługowej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, w tym o szczególnym charakterze, wymagającym specjalistycznych rozwiązań. W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych, o ile dochowane zostaną wszelkie wymagania wynikające z przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz prawa wodnego. Instalacje produkcyjne i usługowe będą też wymagały prowadzenia ciągłego monitoringu i nadzoru, co jednak zabezpieczają obowiązujące normy i przepisy.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

W podłożu analizowanego terenu brak jest użytkowych poziomów wodonośnych, nie wydzielono tu również głównych zbiorników wód podziemnych. Z racji tych uwarunkowań lokalizacja obiektów produkcyjnych i usługowych, w tym w zakresie oddziaływań znaczących jest słuszna, gdyż ewentualne zagrożenie dla wód podziemnych jest minimalizowane. Dla ochrony wód podziemnych, w tym wód podskórnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń. Tak jak opisano to już powyżej ograniczenie zagrożeń będzie związane każdorazowo z dopuszczaniem poszczególnych inwestycji po wnikliwej ocenie oddziaływania na środowisko i wydaniem wszelkich decyzji i pozwoleń, a w okresie późniejszym z prowadzeniem kontroli istniejących instalacji.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów niezabudowanych na których będzie powstawała nowa zabudowa, powstanie tu topoklimat terenów zabudowanych, miejskich. Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Na tego typu przekształconych terenach warunki topoklimatyczne są niekorzystne, dochodzi do znacznego wzrostu amplitud temperatur dziennych (powierzchnie rozgrzane w dzień, szybkie oddawanie ciepła w nocy), narażenie na silne wiatry, brak możliwości retencjonowania wody. Na dzień dzisiejszy jednak już są to tereny silnie przekształcone, pozbawione często szaty roślinnej, przypominające obszary pustynne. Częste są tu zjawiska pylenia i wywiewania najdrobniejszych frakcji piasków i odpadów pogórnich, w związku z czym zmiana sposobu zagospodarowania nie będzie miała znaczącego wpływu na zmianę lokalnego topoklimatu.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt planu zakłada powstanie funkcji przemysłowej i usługowej. Realizacja tego typu obiektów może wpłynąć znacząco na przekształcenie powierzchni terenu, wskutek prac przy ich budowie. Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, mogące mieć duży zasięg, towarzyszą one jednak wprowadzeniu każdego typu inwestycji o charakterze produkcyjnym lub usług wielkopowierzchniowych. Całość terenów ulegnie w trakcie wprowadzenia urbanizacji znacznemu przekształceniu, podobnie jak i inne tereny położone w obrębie Parku Panattoni po wschodniej stronie trasy S1. Ze względu na fakt występowania w podłożu miększej warstwy odpadów oraz przeszłość terenu warunki geotechniczne należy ustalić szczegółowo na podstawie Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r., poz. 463).

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Na analizowanych terenach przeznaczonych do zabudowy praktycznie nie występują naturalne gleby. Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby o charakterze antropogenicznym ulegną w większości zniszczeniu (zajętość terenu), jednak należy zwrócić uwagę, że mają one bardzo niską jakość, praktycznie nie są one obecnie możliwe do rolniczego wykorzystania. Na skutek ustaleń projektu planu nie zachodzi konieczność pozyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych ani leśnych, gdyż grunty mogące ewentualnie wymagać takiej zgody obecnie tu nie występują.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Projekt planu ujawnia udokumentowane złoża i jednocześnie nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby ze złożami węgla kamiennego i uniemożliwiały ich ewentualną eksploatację w przyszłości. Eksploatacja tych złóż została zaniechana w latach 90 XX w., obecnie brak jest informacji by jakikolwiek podmiot zamierzał podjąć ich eksploatację na nowo. Eksploatacja złóż piasku była prowadzona zgodnie z obowiązującymi koncesjami, aż do wyczerpania złóż lub też technicznej możliwości ich wykorzystania. Po zakończeniu eksploatacji tereny te poddawane były i są sukcesywnej rekultywacji i dopiero po jej przeprowadzeniu następuje możliwość realizacji zabudowy, którą wskazano w projekcie mpzp.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

W związku z realizacją ustaleń planu duża część analizowanego obszaru zmieni swój charakter z terenów ruderalnych nieużytków na tereny zabudowane o charakterze miejskim (zabudowa usługowa lub produkcyjna). Wprowadzenie zabudowy na wszystkich terenach przeznaczonych pod urbanizację spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu roślinności dotychczas tu występującej na rzecz gatunków zieleni towarzyszącej zabudowie (np. trawniki, ogrody, zieleńce). Roślinność i zwierzęta związane

do tej pory z nieużytkami pokopalnianymi, zostaną z tych terenów wyparte, a wprowadzone zostaną gatunki charakterystyczne dla zieleni towarzyszącej zabudowie np. w formie niewielkich ogrodów, zieleńców, trawników czy żywopłotów na powierzchni biologicznie czynnej, której wartość została wyznaczona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zabudowa tych terenów nie spowoduje znaczącego zubożenia wartości przyrodniczych, gdyż nie posiadają one dużej wartości przyrodniczej, są to przekształcone tereny pokopalniane, porośnięte roślinnością ruderalną, a wielu miejscach nawet całkowicie pozbawione szaty roślinnej.

Reasumując na terenach objętych planem i wskazanych do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy szczególnie cenne siedliska przyrodnicze, a realizacja planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Wpływ na tereny chronione

Na analizowanych obszarach, ani w ich pobliżu nie występują istniejące lub proponowane formy ochrony przyrody. Nie przewiduje się zagrożenia tego komponentu środowiska.

Wpływ na korytarze ekologiczne

Analizowane tereny znajdują się poza wyznaczonymi korytarzami ekologicznymi dla ssaków drapieżnych i kopytnych, a także dla ptaków. W opracowaniu studialnym dotyczącym korytarzy ekologicznych w województwie śląskim⁹ nie wskazywano na analizowanym terenie występowania korytarzy ekologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych, dla ptaków, jedynie koryto Białej Przemszy i jej najbliższe otoczenie wskazano jako korytarz spójności. Granica tego korytarza spójności obejmuje południową część obszaru objętego mpzp. Nie wyznaczono na analizowanym terenie także korytarzy ekologicznych w opracowaniach dotyczących całego kraju.¹⁰ Duża część terenu dawnej odkrywki pozostaje wolna od zabudowy i zwierzęta mają tu obecnie możliwość przemieszczania się, jednak będzie ona ograniczona ze względu na zabudowę, która znajduje się na północ i zachód od analizowanego terenu. Stopniowo, wraz z postępem rekultywacji i zabudową poszczególnych terenów dawnej odkrywki możliwość migracji na tym terenie będzie się stopniowo ograniczała. Zwierzęta mają obecnie możliwość przemieszczania się doliną Białej Przemszy, ta jednak napotyka na spore ograniczenia związane z zabudową już na terenie miasta Sosnowca, po zachodniej stronie Wschodniej Obwodnicy GOP.

Po realizacji ustaleń planu sytuacja ta ulegnie dalszej zmianie, migracja zwierząt poprzez wschodnią i centralną część analizowanego terenu nie będzie już możliwa, zwierzęta

⁹ Parusel i in., 2007 r. Korytarze ekologiczne Województwa Śląskiego;

¹⁰ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Myszałek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

do migracji będą musiały wybierać tereny położone w dolinie Przemszy. Już dziś jednak przemieszczanie się zwierząt po tym terenie jest mocno utrudnione.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Krajobraz analizowanych terenów ulegnie znaczącej zmianie, na terenach do tej pory niezabudowanych powstanie krajobraz przemysłowy lub usługowy. Należy jednak zauważyć, że tereny te na dzień dzisiejszy charakteryzują się niską jakością krajobrazu związaną z obszarem dawnego wyrobiska po eksploatacji piasku i rekultywacją odpadami pogórnictwami. Po realizacji ustaleń planu pojawi się tu krajobraz terenów produkcyjnych stref przemysłowych, który będzie stanowił kontynuację krajobrazu, który już występuje w części położonej w otoczeniu oraz częściowo na analizowanych terenach. W ostatnich latach tego typu krajobraz pojawia się w wielu miejscach na terenie województwa śląskiego oraz całej Polski. Dawniej tereny przemysłowe cechowały się dużym impaktem na krajobraz ze względu na technologie, które były w użyciu oraz brak dbałości o oszczędne korzystanie z terenu. Obecnie powstające tereny przemysłowe czy też hale magazynowe i logistyczne przeważnie realizowane są w sposób minimalistyczny, co również wiąże się z ekonomią. Zwykle są to obiekty typowe, które zostały ukształtowane na skutek wieloletnich prac architektów i budowniczych uwzględniających istnienie najlepszych dostępnych praktyk. Stosuje się stonowaną kolorystykę oraz brak śmiałych form, co powoduje, że tereny tego typu zwykle nie stanowią elementów krajobrazu, który przyciągałby wzrok – tak w sensie negatywnym, jak i pozytywnym. W przypadku analizowanego terenu będą one stanowiły element kontynuacji krajobrazu już istniejącego na zachód i północ, w obrębie strefy inwestycyjnej. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu, niewątpliwie jednak można uznać, że krajobraz na analizowanych terenach ulegnie znaczącej zmianie.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na terenie objętym mpzp nie występują zabytki wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego, do Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest również stanowisk archeologicznych, nie było więc potrzeby wprowadzania ustaleń w tym zakresie.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu wprowadza różnego typu funkcje o charakterze usługowym, produkcyjnym i przemysłowym, które mogą mieć potencjalny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego. Zagrożenie ze strony obiektów usługowych i przemysłowych jest zwykle niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń. Zwykle też nie powodują znaczących emisji, ale niezwykle istotna jest tu kontrola właściwych służb w zakresie eksploatacji zabezpieczeń i stosowania norm.

Zagrożenie ze strony terenów usług i przemysłu ocenia się zwykle jako niewielkie, ponieważ przed ich realizacją i uruchomieniem muszą one spełnić odpowiednie wymogi w zakresie emisji do powietrza, zdają coroczne sprawozdania z zakresu korzystania ze środowiska, a ponadto podlegają kontroli ze strony WIOŚ. Ostateczna ocena będzie jednak dotyczyła konkretnych przedsięwzięć przy założeniu zgodnym z art. 144 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, tj. ich oddziaływanie nie powinno wykraczać poza teren danego inwestora. Natomiast należy mieć świadomość, że ewentualne negatywne oddziaływania mogą wystąpić w sytuacji awarii lub wadliwego użytkowania instalacji, czego nigdy nie można wykluczyć. W tym kontekście pozytywne jest, że zabudowa mieszkaniowa znajduje się w dość dużym oddaleniu od planowanego terenu usługowo-produkcyjnego.

Projekt planu nie wprowadza żadnych nowych dróg wysokich klas. Należy podkreślić, że bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywał będzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek ograniczenia tego negatywnego oddziaływania. Dokładny wpływ przedsięwzięć na środowisko winien zostać zbadany i opisany na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w karcie informacyjnej przedsięwzięcia lub dalej w raporcie oddziaływania na środowisko, o ile będzie wymagany. W razie wykazania przekroczeń wymagane będzie wprowadzenie działań minimalizujących i zapobiegawczych.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to produkcyjnych, czy usługowych, czy też zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy prawo ochrony środowiska. W ust. 2 ww. artykułu pojawia się nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanych terenach projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. rozległe nowe tereny przemysłowe w pobliżu obszarów chronionych akustycznie, najbliższa tego typu zabudowa znajduje się w odległości ok. 100 m na południowy-zachód oraz 700 m na północny-wschód co zapewnia odpowiedni dystans. Jednak nie ulega wątpliwości, że wprowadzenie urbanizacji na nieużytkowanych dotychczas terenach może spowodować pogorszenie jakości klimatu akustycznego i powstanie wielu emitorów. Natężenie hałasu na analizowanych terenach już obecnie jest duże, choćby ze względu na przebiegającą w pobliżu trasę S1 oraz istniejące obiekty Parku Panattoni. Istotne z punktu widzenia oddziaływań akustycznych jest, że zabudowa mieszkaniowa (chroniona akustycznie) znajduje

się w dość dużym oddaleniu od wyznaczonych terenów PU, co umożliwia wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń.

Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W przypadku wystąpienia negatywnych oddziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia. Wśród nich wyróżnia się m.in. prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, czy odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W kontekście zanieczyszczeń powietrza do rodzajów zabezpieczeń zaliczyć można np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi normami urządzeń, montaż odciągów spalin oraz odpowiednią lokalizację emitorów. W związku z charakterem poszczególnych terenów oraz z ewentualną możliwością wprowadzenia zabezpieczeń, nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na analizowanych obszarach.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie wprowadza specjalnych obostrzeń co do lokowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. z 2024 r. poz. 604 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na ewentualny przyrost zabudowy produkcyjnej i usługowej niewątpliwie wzrośnie też ilość powstających odpadów, często może to być przyrost bardzo znaczący. Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów, będą one składowane zgodnie z obowiązującymi przepisami na terenach do tego przeznaczonych. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują zarówno ustawy (ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) jak również odpowiednie uchwały Rady Miasta oraz programy gospodarki odpadami. W projekcie planu ustalono, by sposób postępowania z odpadami był zgodny z tymi przepisami, należy jednak mieć świadomość, że prawidłowa gospodarka odpadami na tego typu terenach może wymagać specjalistycznych i bardzo wyspecjalizowanych działań i środków.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanych terenach nie stwierdzono występowania zagrożeń powodziowych, nie było więc potrzeby wprowadzania ustaleń w tym zakresie.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanych terenach nie stwierdzono występowania zagrożeń ruchami masowymi ziemi, nie było więc potrzeby wprowadzania ustaleń w tym zakresie. Ze względu na fakt występowania w podłożu miększej warstwy odpadów oraz przeszłość terenu warunki geotechniczne należy ustalić szczegółowo na podstawie Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r., poz. 463).

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z 2018 r. ze zm. ustalono rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, które zapewnią właściwe kształtowanie zabudowy, zgodne z uwarunkowaniami terenu oraz dokumentami miejskimi. Należy również mieć na uwadze, że obecnie obowiązuje duża ilość przepisów z zakresu ochrony środowiska, wód czy przyrody, które zostały wprowadzone po wejściu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej. Wszystkie te przepisy powszechnie obowiązują i muszą być stosowane przy realizacji i lokowaniu poszczególnych przedsięwzięć, zwłaszcza w zakresie lokalizacji i pracy zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter zmiany planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska przyrodniczego (przekształcone będą wyłącznie siedliska ruderalne) w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na analizowanych terenach, jak i w ich pobliżu nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 poz. 538) oraz w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2404) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Miasta. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca przystąpiono na podstawie Uchwały Nr 442/XXVIII/2026 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 28 maja 2026 r. inicjującej przystąpienie do sporządzania zmiany planu. W/w uchwała obejmuje teren na którym planowana jest inwestycja związana z lokalizacją zakładu stwarzającego ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i dla potrzeb lokalizacji takiego zakładu ustalono strefę jego lokalizacji, która obejmuje również strefę oddziaływania. Zapisy i ustalenia przyjęte w zmianie planu miejscowego nie naruszają ustaleń obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca. Wyznaczone w studium kierunki rozwoju dotyczą lokalizacji terenów produkcyjnych. Również w planie ogólnym miasta Sosnowiec wskazano tu strefę gospodarczą SP. W obowiązującym na tym terenie mpzp z 2018 r. wskazano przeznaczenia terenu P, U, które umożliwiają realizację funkcji produkcyjnej i usługowej. Zachodnia część terenu jest już zainwestowana, powstały tu dwie hale Panattoni.

W części tekstowej Uchwały Nr 1820/LIX/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta

Sosnowca dla obszaru „Bór Wschód” i rejonu ul. Grenadierów – etap I wprowadzono następujące zmiany:

- 1) w par. 5 ust. 3 pkt. 1 dodaje się literę g w brzmieniu: „strefa lokalizacji zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej”;
- 2) w par. 7 ust. 3 dodaje się pkt. 3 w brzmieniu: „lokalizację zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w wyznaczonej strefie lokalizacji zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w ramach której ustala się zasięg strefy oddziaływania zakładu.”;

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego związane jest z potrzebami inwestorów, którzy poszukują terenów pod lokalizację zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Analizowany teren dobrze nadaje się do tego typu lokalizacji, gdyż od wielu lat jest już znacznie przekształcony, a w pobliżu nie występuje zabudowa mieszkaniowa. Brak jest tu również jakichkolwiek uwarunkowań środowiska, które byłyby przeciwskazaniem dla takiej lokalizacji.

Projekt planu utrzymuje niemal na całości terenu przeznaczenia P, U - tereny obiektów budowlanych produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej oraz P-U – teren produkcji i usług. Jedynie na niewielkim fragmencie w części południowo-wschodniej wskazano tereny ZS. Projekt planu umożliwi realizację zabudowy usług oraz zabudowę produkcyjną. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 poz. 2404) w ramach terenów usług dopuszcza się pełen wachlarz różnego typu usług, w tym usługi handlu wielkopowierzchniowego, natomiast w obrębie terenów produkcji dopuszcza się tereny produkcji przemysłowej, tereny produkcji energii oraz tereny składów i magazynów.

W związku z ustaleniami planu, charakterem terenów, które mają być poddane urbanizacji (brak cennych siedlisk przyrodniczych) nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na przyrodę. Natomiast z uwagi na możliwość powstania tu terenów produkcyjnych, składów i magazynów czy usług handlu wielkopowierzchniowego przewiduje się możliwość wystąpienia oddziaływań różnego typu, w tym o charakterze znaczącym. Dopuszczono również możliwość lokalizacji zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Na analizowanych terenach umożliwiono powstanie rozmaitych funkcji w ramach terenów P,U i P-U, co wpłynie na powstanie ewentualnych nowych oddziaływań, ale istotne jest, że są to tereny oddalone od zabudowy mieszkaniowej (najbliższa tego typu zabudowa znajduje się w odległości ok. 100 m na południowy zachód od zachodniego krańca terenu i ok. 700 m od części wschodniej). Wszelkie działalności mogą prowadzić do powstania znaczących oddziaływań różnorodnego typu, na dzień dzisiejszy jednak trudno je przewidzieć, nie znając jakichkolwiek technologii, ani rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływania. Nie mniej powstanie różnego typu

obiektów np. z zakresu produkcji będzie wymagało przeprowadzenia szczegółowych procedur na dalszych etapach postępowań oraz uzyskania szeregu pozwoleń.

Projekt planu nie przewiduje realizacji dróg o wysokich klasach, które mogłyby wpływać na zanieczyszczenie powietrza. Natomiast ze względu na powstanie nowych terenów usługowych lub produkcyjnych wzrośnie też ruch pojazdów, a co za tym idzie i zanieczyszczeń, a także generowanego przez nie hałasu, w pobliżu jednak znajduje się już bardzo ruchliwa droga ekspresowa S1 oraz cały duży park logistyczny „Panattoni Park Sosnowiec”. Należy podkreślić, że bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywać będzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek ograniczenia ewentualnych negatywnych oddziaływań. Dokładny wpływ przedsięwzięć na środowisko winien zostać zbadany i opisany na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w karcie informacyjnej przedsięwzięcia lub dalej w raporcie oddziaływania na środowisko, o ile będzie wymagany. W razie wykazania przekroczeń wymagane będzie wprowadzenie działań minimalizujących i zapobiegawczych. Należy mieć również świadomość, że ewentualne negatywne oddziaływania mogą wystąpić w sytuacji awarii lub wadliwego użytkowania poszczególnych instalacji, a takich sytuacji nigdy nie można wykluczyć.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami.

Opracowanie obejmuje fragment miasta Sosnowiec położony w jego części południowo-wschodniej. Powierzchnia obszaru objętego mpzp wynosi ok. 58,34 ha. Pierwotnie do końca lat 90 XX w. znajdowała się tu rozległa kopalnia piasku „Maczki-Bór”. Powierzchnia kopalni była i jest sukcesywnie rekultywowana, a od strony zachodniej na powierzchniach już zrehabilitowanych powstały rozległe hale magazynowe i produkcyjne. Część centralna i wschodnia analizowanego terenu jest jak do tej pory niezabudowana. Od wschodu granica terenu jednocześnie stanowi granicę z miastem Jaworzno. Obecnie powierzchniowa budowa geologiczna terenu jest w sposób znaczący zmieniona na skutek eksploatacji w kopalni piasku „Maczki Bór” oraz prowadzonej na dużej powierzchni rekultywacji. Obecnie na zdecydowanej większości terenu podłoże stanowią słabonośne grunty złożone głównie z odpadów pogórnich wykorzystanych do prowadzenia rekultywacji. Na analizowanym terenie nie występują jakiegokolwiek cieki, nawet w postaci niewielkich rowów czy kanałów, brak tu również jakichkolwiek zbiorników wód powierzchniowych. Na analizowanym terenie nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, ani jakiegokolwiek inne tereny na których możliwe byłoby dojście do podtopień. Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Sosnowiec w profilu hydrogeologicznym na analizowanym terenie brak jest użytkowego poziomu wodonośnego, co związane jest z przeprowadzoną tu w przeszłości eksploatacją piasku i węgla kamiennego w głębokich wyrobiskach. Analizowany teren położony jest w obrębie dawnej kopalni piasku CTL Maczki-

Bór S.A. i obszarów bezpośrednio związanych z kopalnią, poddanych rekultywacji. Niemal cały obszar został przekształcony w wyniku działalności człowieka, stąd wyraźnie widoczne są tutaj antropogeniczne zmiany ukształtowania terenu. Cały analizowany teren został już mocno przekształcony, a występujące tu gleby mają charakter antropogeniczny. Pierwotna pokrywa glebowa tych terenów została przekształcona mechanicznie na skutek eksploatacji piasków oraz zabudowy pozostałych terenów. Według mapy ewidencyjnej miasta Sosnowiec na analizowanym terenie wydzielono tylko niewielkie fragmenty pastwisk klasy PsVI, ale ze względu na fakt, że teren ten w całości był mocno odkształcony nie są one użytkowane rolniczo. W głębokim podłożu analizowanego terenu zostały udokumentowane karbońskie pokłady węgla kamiennego złoża „Niwka-Modrzejów” (ID Midas 366) oraz „Kazimierz-Juliusz” (ID Midas 367), zaś w utworach czwartorzędowych złoża piasków podsadzkowych „Bór Zachód (ID Midas 233).

Cały analizowany teren znajduje się w obrębie dawnego wyrobiska po kopalni piasku podsadzkowego „Maczki-Bór” oraz terenów, na które kopalnia bardzo silnie wpływała i była z nimi powiązana (np. tereny kolejowe). W części zachodniej analizowanego obszaru rekultywacja została już przeprowadzona i obecnie znajdują się tu dwie hale Panattoni Park Europe. W części wschodniej rekultywacja odpadami pogórnictwa trwa i teren ten pozbawiony jest szaty roślinnej. W części południowej rekultywacja została już przeprowadzona, a roślinność ma charakter rzadkich powierzchni trawiastych oraz gatunków ruderalnych. W części południowo-zachodniej rekultywacja nie była jeszcze przeprowadzona, roślinność często tu nie występuje lub też składa się z rzadka rosnących gatunków ruderalnych i traw.

Całość terenu ma charakter przemysłowy, z rzadką roślinnością ruderalną, a w wielu miejscach całkowicie pozbawiony jest szaty roślinnej. Brak jest tu szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych, czy też stanowisk gatunków chronionych.

Na analizowanym terenie nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Teren ten również nie był proponowany do objęcia ochroną, gdyż brak jest tu szczególnych wartości przyrodniczych, jest on całkowicie przekształcony i posiada charakter przemysłowy.

Na mocy Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego nr VII/16/16/2025 z 23 czerwca 2025 r. został przyjęty Audyt krajobrazu województwa śląskiego, jednak na analizowanym terenie, ani w jego pobliżu nie wskazano krajobrazów priorytetowych. Obecnie na terenie objętym planem dominuje krajobraz obszarów przekształconych w wyniku działalności górniczej oraz terenów produkcyjno-usługowych. Na analizowanym terenie nie występują jakiegokolwiek zabytki, stanowiska archeologiczne, ani dobra kultury współczesnej.

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych poprzez ich likwidację, gdyż na terenach wskazanych do urbanizacji nie występują jakiegokolwiek cieki i zbiorniki wód. Natomiast niewątpliwe powstanie nowej zabudowy produkcyjnej lub usługowej wpłynie

na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, w tym o szczególnym charakterze, wymagającym specjalistycznych rozwiązań. W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych, o ile dochowane zostaną wszelkie wymagania wynikające z przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz prawa wodnego. Instalacje produkcyjne i usługowe będą też wymagały prowadzenia ciągłego monitoringu i nadzoru, co jednak zabezpieczają obowiązujące normy i przepisy. W podłożu analizowanego terenu brak jest użytkowych poziomów wodonośnych, nie wydzielono tu również głównych zbiorników wód podziemnych. Z racji tych uwarunkowań lokalizacja obiektów produkcyjnych i usługowych, w tym w zakresie oddziaływań znaczących jest słuszna, gdyż ewentualne zagrożenie dla wód podziemnych jest minimalizowane. Dla ochrony wód podziemnych, w tym wód podskórnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń. W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów niezabudowanych na których będzie powstawała nowa zabudowa, powstanie tu topoklimat terenów zabudowanych, miejskich. Na dzień dzisiejszy jednak już są to tereny silnie przekształcone, pozbawione często szaty roślinnej, przypominające obszary pustynne. Częste są tu zjawiska pylenia i wywiewania najdrobniejszych frakcji piasków i odpadów pogórnich, w związku z czym zmiana sposobu zagospodarowania nie będzie miała znaczącego wpływu na zmianę lokalnego topoklimatu. Na analizowanych terenach przeznaczonych do zabudowy praktycznie nie występują naturalne gleby. Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby o charakterze antropogenicznym ulegną w większości zniszczeniu (zajętość terenu), jednak należy zwrócić uwagę, że mają one bardzo niską jakość, praktycznie nie są one obecnie możliwe do rolniczego wykorzystania. Na skutek ustaleń projektu planu nie zachodzi konieczność pozyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych ani leśnych, gdyż grunty mogące ewentualnie wymagać takiej zgody obecnie tu nie występują.

W związku z realizacją ustaleń planu duża część analizowanego obszaru zmieni swój charakter z terenów ruderalnych nieużytków na tereny zabudowane o charakterze miejskim (zabudowa usługowa lub produkcyjna). Wprowadzenie zabudowy na wszystkich terenach przeznaczonych pod urbanizację spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu roślinności dotychczas tu występującej na rzecz gatunków zieleni towarzyszącej zabudowie (np. trawniki, ogrody, zieleńce). Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z nieużytkami pokopalnianymi, zostaną z tych terenów wyparte, a wprowadzone zostaną gatunki charakterystyczne dla zieleni towarzyszącej zabudowie np. w formie niewielkich ogrodów, zieleńców, trawników czy żywopłotów na powierzchni biologicznie czynnej, której wartość została wyznaczona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zabudowa tych terenów nie spowoduje znaczącego zubożenia wartości przyrodniczych, gdyż nie posiadają one dużej wartości przyrodniczej, są to przekształcone

tereny pokopalniane, porośnięte roślinnością ruderalną, a wielu miejscach nawet całkowicie pozbawione szaty roślinnej.

Reasumując na terenach objętych planem i wskazanych do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy szczególnie cenne siedliska przyrodnicze, a realizacja planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

Na analizowanych obszarach, ani w ich pobliżu nie występują istniejące lub proponowane formy ochrony przyrody. Nie przewiduje się zagrożenia tego komponentu środowiska. Krajobraz analizowanych terenów ulegnie znaczącej zmianie, na terenach do tej pory niezabudowanych powstanie krajobraz przemysłowy lub usługowy. Należy jednak zauważyć, że tereny te na dzień dzisiejszy charakteryzują się niską jakością krajobrazu związaną z obszarem dawnego wyrobiska po eksploatacji piasku i rekultywacją odpadami pogórnictwami. Po realizacji ustaleń planu pojawi się tu krajobraz terenów produkcyjnych stref przemysłowych, który będzie stanowił kontynuację krajobrazu, który już występuje w części położonej w otoczeniu oraz częściowo na analizowanych terenach.

Zwykle zagrożenie ze strony obiektów na jakość powietrza i klimat akustyczny przemysłowo-usługowych jest niewielka, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń. Niebagatelne znaczenie ma tu jednak proces uzyskiwania wszelkich pozwoleń, a także później właściwe użytkowanie urządzeń. Natomiast należy mieć świadomość, że ewentualne negatywne oddziaływania mogą wystąpić w sytuacji awarii lub wadliwego użytkowania instalacji, czego nigdy nie można wykluczyć.

Należy podkreślić, że bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywać będzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek ograniczenia tego negatywnego oddziaływania. Dokładny wpływ przedsięwzięć na środowisko winien zostać zbadany i opisany na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w karcie informacyjnej przedsięwzięcia lub dalej w raporcie oddziaływania na środowisko, o ile będzie wymagany. W razie wykazania przekroczeń wymagane będzie wprowadzenie działań minimalizujących i zapobiegawczych.

Na analizowanych terenach nie stwierdzono występowania zagrożeń powodziowych, nie było więc potrzeby wprowadzania ustaleń w tym zakresie.

Na analizowanych terenach nie stwierdzono występowania zagrożeń ruchami masowymi ziemi, nie było więc potrzeby wprowadzania ustaleń w tym zakresie. Ze względu na fakt występowania w podłożu miększej warstwy odpadów oraz przeszłość terenu warunki geotechniczne należy ustalić szczegółowo na podstawie Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r., poz. 463).

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie planu.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1: 50000, ark. Katowice, Gugik, W-wa, 2001 r;

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Mapa Sozologiczna Polski w skali 1: 50000, ark. Katowice, Gugik, W-wa, 1995 r.;

Biernat S. Kryszowska M., Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Katowice, PIG, W-wa 1956 r.;

Bojakowska I. i inni., Mapa Geośrodowiskowa Polski, ark. Katowice, PIG, W-wa, 2004 r.;

Cempulik P. i inni., Aktualizacja waloryzacji przyrodniczej Sosnowca, Wrocław-Bytom, 2007 r.

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Chmura A. z zespołem (2009) Rejestr terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemi na terenie Sosnowca - Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy, Oddział Górnośląski, Sosnowiec;

Gilewska S., 1972: Wyżyny Śląsko – Małopolskie, W: Klimaszewski M, (red.): Geomorfologia Polski. Środowisko Przyrodnicze, PWN, Warszawa;

Gumiński R., Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegląd meteorologiczny i hydrologiczny, W-wa, 1948 r.;

www.gus.pl - strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego;

Jóźwiak A., Kowalczevska G., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Kraków, WG, W-wa, 1984 r.;

Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 1998 r.;

Kaziuk H., Lewandowski J., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Kraków, WG, W-wa, 1980 r.;

Kruczał A., 2000 r. Atlas klimatu województwa śląskiego, IMiGW, Katowice;

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, W-wa, 1995 r.;

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru "Bór - Wschód" i rejonu ulicy Grenadierów - Etap I, zatwierdzony Uchwałą nr 820/LIX/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 22 lutego 2018 r. wraz ze zmianą zatwierdzoną uchwałą nr 815/XLIX/2021 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 28 października 2021 r. oraz Uchwałą nr 1326/LXXXIIV/2023 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru „Bór – Wschód” i rejonu ulicy Grenadierów – Etap I;

Opracowanie Ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca, Ekoid, Katowice, 2013 r.;

Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca, Pracownia Analiz Środowiskowych, Przestrzeń 2K Sp. z o.o., czerwiec 2025 r.

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl>;

Parusel. J[red], Korytarze ekologiczne w województwie śląskim, CPDGŚ, Katowice 2007 r.;

Rejestr form ochrony przyrody województwa śląskiego – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Katowice, 2014 r.;

Rózkowski A. [red.], 1997 r.: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100000. PIG, Warszawa;

Skrzypczyk L. [red.], 2003 r.: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca, przyjęte Uchwałą Nr 369/XXXI/2016 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 19 maja 2016 r., wraz ze zmianą przyjętą Uchwałą Nr 855/LXII/2018 z dnia 26 kwietnia 2018 r. oraz Uchwałą Nr 923/LVI/2022 z dnia 31 marca 2022 r.;

Wagner J., Chmura A., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Katowice, PIG, Warszawa 1997 r.;

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Centralna część terenu, widok w kierunku zachodnim

Fot. 2 Centralna część terenu, widok w kierunku wschodnim

Fot. 3 Centralna część terenu, widok w kierunku południowo-wschodnim

Fot. 4 Centralna część terenu, widok w kierunku wschodnim

Fot. 5 Centralna część terenu, widok w kierunku południowym

Fot. 6 Zachodnia część terenu, widok w kierunku wschodnim

Fot. 7 Zachodnia część terenu, widok w kierunku zachodnim

Fot. 8 Zachodnia część terenu, widok w kierunku południowo-zachodnim